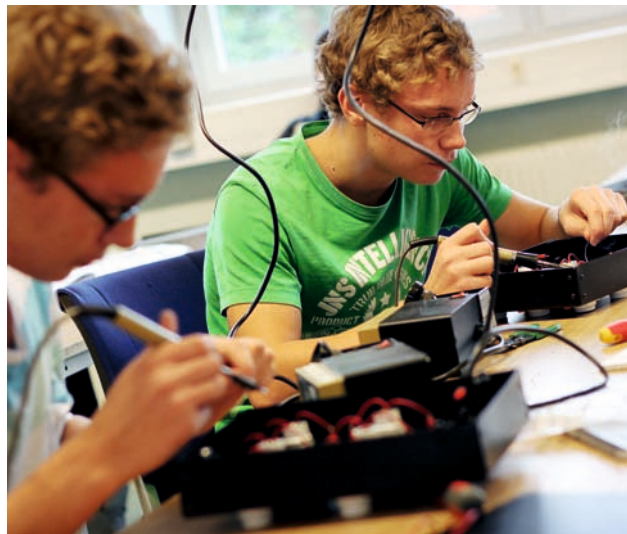

HANDLEDARE INOM TEKNIKKOLLEGE

Välkommen som handledare inom Teknikcollege

Denna broschyr är en första allmän information till dig som handledare inom Teknikcollege. Du kommer också att under handledarutbildningen få mer information vad gäller din specifika roll, ditt företags roll och den/de utbildningsanordnare som ni kommer att samarbeta med.

För att säkra kompetensen inom industrin har Industrins parter i samverkan tillsammans engagerat sig i visionen om Teknikcollege, som är en form av kompetenscentra. Inom Teknikcollege samverkar företag med kommuner och utbildningsanordnare kring tekniskt och industriellt inriktade utbildningar på olika nivåer. Inom Teknikcollege kvalitetssäkras utbildningar utifrån tio kriterier, vilka återfinns på sista sidan i denna broschyr. De regionala företagen har en nyckelroll, de är delaktiga i såväl styrningen av utbildningarnas inriktning som utformningen av själva innehållet. Teknikcollege ger därmed teknik- och industriföretag möjlighet att vara med och påverka utbildningar så att de motsvarar företagets framtida kompetensbehov.

Inom Teknikcollege samverkar teknik- och industriföretag med utbildningsanordnare, vilket möjliggör erfarenhetsutbyte och breddning av nätverk. De studerande får en modern utbildning av hög kvalitet som antingen kan leda till jobb direkt eller förbereda för vidare studier. Kvalificerad utbildning på såväl gymnasial som eftergymnasial nivå genomförs inom regioner certifierade som Teknikcollege. Det innebär att det kan finnas både ungdomar och vuxna, manliga som kvinnliga studerande inom utbildningen.

Bakom Teknikcollege står Industrirådet som omfattar ledande företrädare för svenska arbetstagar- och arbetsgivareorganisationer inom industrisektorn. Industrirådets aktiva medlemsorganisationer inom Teknikcollege är: Teknikföretagen, IF Metall, Livsmedelsföretagen, Trä- och möbelföretagen, Industriarbetsgivarna, Industri- och kemigruppen, GS Facket, Unionen och Sveriges Ingenjörer. Teknikcollege är Industrirådets verktyg för att säkra kompetensförsörjningen inom de branscher som omfattas av medlemsorganisationerna. Industrirådets aktiva medlemsorganisationer driver Teknikcollegekonceptet tillsammans med certifierade regioner.

Organisation

Riksföreningen Teknikcollege Sverige är det sammanhållande organet för de certifierade regionerna samt för medlemsorganisationer inom industribranschen. Inom varje certifierad region finns en regional styrgrupp samt lokala styrgrupper där näringslivet är i majoritet och styrgruppsordförande är näringslivsrepresentant. Denna organisation ger företagen möjlighet att påverka utbildningarna och utbildningsanordnarna får möjlighet att erbjuda sina studerande praktiska inslag av hög kvalitet. Erfarenhetsutbyte och samverkan sker i första hand regionalt men också nationellt, där ett antal olika nätverksgrupper har bildats för att ständigt utveckla verksamheten.

För ditt företag kan ett engagemang inom Teknikcollege se olika ut beroende på hur stort företaget är och vilka resurser som finns och eftersom det går att delta i både stort och smått kan alla medverka. Ett företag kan samverka med utbildningsanordnare genom att ta emot studiebesök, hålla föreläsningar eller förse de studerande med problem och övningar från verkligheten. Företag kan också delta genom representation i regional eller lokal styrgrupp samt erbjuda praktik och sommarjobb.

Teknikcollege certifierar tekniskt och industriellt inriktade utbildningar på gymnasial och eftergymnasial nivå.

Utbildningens innehåll

Samverkan

Regionens företag är redan från början djupt engagerade i utvecklingen av utbildningen. Både den regionala styrgruppen och de lokala styrgrupperna planerar och följer utvecklingen. Arbetsplatslärande (APL) är en mycket viktig del i samarbetet mellan utbildare och arbetsliv. Företagen är med på valda delar i olika kurser och möjliggör att utbildningen genomförs enligt uppställda mål och kriterier. Personal från utbildningssidan och företagets handledare är centrala samarbetspartners.

Inriktningar, kurser

Utbildningarna ser olika ut hos respektive certifierad utbildningsanordnare beroende på behov och inriktning, detta kommer du att få ytterligare information om efterhand. Den gällande principen är dock att det ska finnas både yrkesinriktade utbildningar och teoretiskt inriktade utbildningar. Undervisningen bygger dessutom på integration mellan praktiska och teoretiska ämnen.

APL (Arbetsplatsförlagt lärande)

Under tiden för APL ska deltagarna få möjlighet att tillämpa sina kunskaper i praktiken. Företagens specifika arbetsområden och kompetenser kopplas till kursmål och ger samtidigt deltagaren möjlighet att tillägna sig kunskaper utöver kursmålen. Eftersom deltagarna ges tillfälle att koppla ihop teori och praktik direkt i arbetet, utvecklas och fördjupas lärandet och förståelsen för den kompetens som behövs i arbetslivet.

Målsättningen med APL är att deltagaren ska:

- inhämta nya kunskaper och fördjupa egna kunskaper
- arbeta individuellt och tillsammans med andra i verkliga arbetssituationer
- se helheten i arbetsprocessen och förstå samband mellan olika delar
- få uppleva hur kvalitetskrav påverkar företaget och själv få arbeta med kontroll och utvärdering av det egna arbetet
- lära känna företagets policy och få arbeta utifrån företagets rutiner
- lära sig arbeta självständigt
- få erfarenhet av lärande på en arbetsplats
- lära känna arbetsplatsens personalpolitik
- få insikt i och lära sig hur man uppträder på en arbetsplats
- få kunskap om arbetsmiljö- och arbetarskyddsfrågor
- förstå behovet av kontinuerlig kompetensutveckling och ständiga förbättringar

Du som handledare och/eller kontaktperson på företaget ser till att, i samarbete med utbildningsanordnaren, ge deltagarna kopplingen mellan teori och praktik. Att lära i arbetet och reflektera över det man gör tillsammans med yrkeskunniga ökar kvaliteten för deltagaren och skapar möjlighet till ett fördjupat lärande även bland kollegor på företaget.

Din roll som handledare

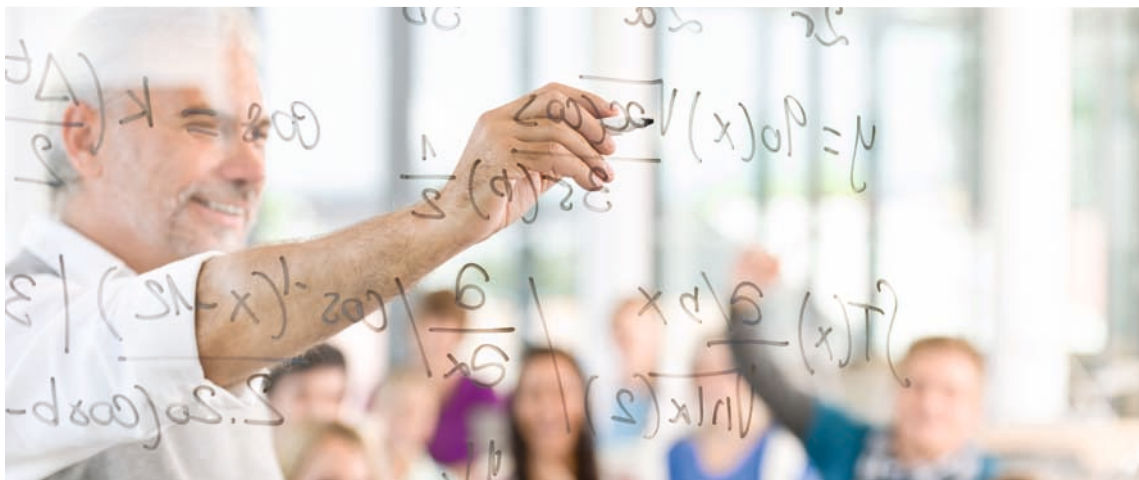
Rollen som handledare kan se olika ut beroende på hur ni organiserar den på ditt företag. Kanske kommer du att vara den som organiserar och koordinerar deltagarens tid på företaget eller så är du den som direkt visar deltagaren hur man gör i olika arbetsmoment. Det kan också vara så att du som handledare ansvarar för helheten av arbetsplatslärandet.

Som handledare och representant för ditt företag ställs du inför spännande utmaningar så som att:

- vara förebild för företaget och utbildningen
- samverka med utbildningsanordnare för planering av APL
- ansvara för genomförandet av APL
- stödja deltagaren och tillsammans med henne/honom anpassa och dokumentera lärandet på arbetsplatsen
- vara länk mellan företag, deltagare och utbildningsanordnare
- förankra tanken med APL hos kollegorna
- aktivt verka för en bra lärandemiljö på företaget
- tillsammans med utbildaren följa upp och betygsätta deltagaren
- medverka i uppföljning och utvärdering av APL-perioden

Att vara handledare är en spännande utmaning som samtidigt ger dig möjlighet att utvecklas i ditt yrke!

Lagar, regler och försäkringar

Eftersom inte alla deltagare fyllt 18 år gäller särskilda regler. Arbetsmiljöverket har gett ut föreskrifter (AFS 2012:3) om vad som gäller för minderåriga i arbetslivet. Föreskrifterna gäller något olika beroende på den minderårigas ålder. Utöver föreskriften ovan har Teknikföretagen gett ut informationshäftet *Minderåriga på praktik*, som är lite mer lättläst och som ger bra exempel. Alla deltagare omfattas av försäkringar. Dessa kan se något olika ut och bör ses över tillsammans med ansvarig för utbildningsanordnaren. Vid de flesta arbetsplatser finns krav på skyddskläder eller skyddsutrustning och även detta bör diskuteras och klargöras tillsammans med utbildaren.

Handledarutbildning

Undersökningar visar att företagen gärna ställer upp med handledare och att dessa är kunniga, engagerade och fungerar väl i samarbetet med utbildare. Handledarna har dock inte alltid den nödvändiga handledarutbildningen. Detta kan bero på att företag inte känner till att utbildaren ordnar sådan utbildning eller att utbildarna inte informerar om den. Utbildarna ska med jämna mellanrum eller vid behov anordna handledarutbildning. Kontinuerligt återkommande handledarutbildning är en av de viktigaste faktorerna för att få en bra kvalitet på arbetsplatslärandet. Det är en förutsättning för att du ska kunna fungera som deltagarnas utbildare på företaget att du har fått och får kontinuerlig information från utbildaren. Utbildningen bör lämpligen innehålla fördjupningar inom alla de områden som tagits upp i denna folder. På företagen finns en viss personalomsättning och förutsättningarna hos utbildaren förändras också. Ett utbyte av erfarenheter mellan utbildare och företag genom handledarutbildning är därför viktig både för det pågående och framtida arbetsplatsförlagt lärande.

Välkommen som handledare inom Teknikcollege!

Exempel arbetsflöde

Förfrågan om APL

- Utbildningsanordnaren meddelar antalet önskade platser.
- Studerandes kunskaper samt ev. medicinska hinder meddelas företaget samt även läroplan, information om handledarutbildning och ev. kriterier som ställs på APL platsen.
- Företaget som erbjuder APL period avsätter tid för handledarens åtaganden och ser till att utsedd handledare delta handledarutbildning

Fördelning av APL platser

- APL platserna fördelas.
- Handledare utses och får ta del av ev. handledarutbildning.
- Handledare och andra berörda på företaget bör ta del av vad som gäller för minderåriga på praktik.

Företag och skola planerar APL perioden

- Kontaktuppgifter studerande och handledare, arbetstider, varaktighet, kläd- och skostorlek, förväntade arbetsuppgifter, mm.
- Tillsammans med ansvarig lärare ses arbetsuppgifter över samt kopplingen till läroplanen och målsättning med APL.
- Riskbedömning av arbetsmomenten ska genomföras och ansvarsfördelningen mellan företag och utbildningsanordnare ska gås igenom.

Information och fortsatt planering

- APL planen delges chefer, HR avdelning, handledare, utbildningsanordnare.
- Beställning av arbetskläder, inpasseringskort osv förbereds på företaget för att vara klart till APL periodens start.

Förberedelser

- Handledare deltar i handledarutbildning och förbereder APL perioden.
- Ansvariga lärare deltar i handledarutbildning.
- Välkomnande informationsbrev skickas till den studerande.
- Den studerande förbereder tiden på APL platsen, läser på om företaget och tar kontakt med utsett företag. Eventuellt besök sker.

Den studerande anländer

- Information om företaget samt praktisk information.
- Genomgång av säkerhet och arbetsmiljö.
- Introduktion med handledare (arbetstider, schema, sjukfrånvaro, närmaste anhörig, ev medicinsk kontroll, företagetpolicy, rundtur i lokalerna, rutiner kring lunchrast och fika mm).
- Handledarens och den studerandes förväntningar på APL perioden.

Arbetsplats introduktion

- Handledare introducerar den studerande till arbetsplatsen.
- Lokala risker.
- Skyddsombud informeras.

APL period

- Den studerande utför arbetsuppgifter under handledning.
- Kontinuerlig kontakt sker mellan den studerande, handledaren och ansvarig APL lärare.
- Ansvarig lärare besöker APL platsen vid flertalet tillfällen.

Utvärdering

- Uppföljning och utvärdering görs av handledare och den studerande.
- Ansvarig lärare tillsammans med handledare följer upp och betygsätter.
- Treparts samtal.
- Utvärdering och utvecklingsmöjligheter inför nästa APL.

10

TIO KRITERIER

Kriterierna säkerställer processen för att ständigt utveckla Teknikcollege med den kvalitet som industrin kräver. För att bli godkänd som Teknikcollege ska samtliga kriterier vara uppfyllda.

1/ REGIONALT PERSPEKTIV

Teknikcollege har ett regionalt perspektiv och är en gemensam resurs för berörda kommuner och tekniskt inriktade företag. Kommuner i ett närområde samverkar genom avtal.

2/ INFRASTRUKTUR FÖR UTBILDNINGEN

Inom Teknikcollege genomförs kvalificerad tekniskt inriktad utbildning för industrins behov på såväl gymnasial som eftergymnasial nivå. Teknikcollege erbjuder gymnasieelever teknikprogrammet i kombination med ytterligare ett eller flera tekniskt inriktade yrkesprogram. Samverkan sker dessutom mellan olika utbildningsformer, olika aktörer samt mellan vuxna och ungdomar.

3/ TYDLIG PROFIL

Utbildningsverksamheten har en tydlig profil och är kopplad till de regionala tekniskt inriktade företagens behov.

4/ SAMVERKAN MED ARBETSLIVET

Inom Teknikcollege samverkar olika utbildningsanordnare och arbetsliv. Det finns en regional styrgrupp och lokala styrgrupper med företagen i majoritet.

5/ KVALITETSSÄKRING

Den regionala styrgruppen är ansvarig för att samtliga kriterier uppfylls samt säkerställer arbetsprocesser, utbildningens kvalitet och utveckling inom Teknikcollege.

6/ KREATIV OCH STIMULERANDE LÄRMILJÖ

Inom Teknikcollege finns en verklighetsanpassad lärmiljö som stimulerar kreativitet och engagemang och som attraherar såväl kvinnliga som manliga studerande.

7/ MASKINER OCH UTRUSTNING

Maskiner och utrustning har hög kvalitet och ger de studerande möjligheter till lärande i ny teknik.

8/ SAMMANHÅLLNA ARBETSDAGAR

Teknikcollegecertifierade utbildningar kännetecknas av sammanhållna arbetsdagar och en verksamhetsanpassad bemanning.

9/ LAGARBETE OCH ÄMNESINTEGRATION

Inom Teknikcollege arbetar lärarna i team och tar ett gemensamt ansvar för de studerandes lärande och utveckling. Stor vikt läggs vid de studerandes personliga utveckling och förmåga att fungera i grupp. En sammanhållen och genomtänkt pedagogik som grundar sig på ett elevaktivt arbetssätt ska finnas. Undervisningen bygger på integration mellan praktiska och teoretiska ämnen.

10/ LÄRANDE I ARBETE

Företagen erbjuder de studerande ett arbetsplatsförlagt lärande som under god handledning lägger grunden till ett gediget yrkeskunnande. Studerande har dessutom möjlighet att få projektarbeten, gymnasiearbeten, praktik och sommarjobb.

Läs mer på www.teknikcollege.se
info@teknikcollege.se